

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Szerkesztőség:

Főtit. Hermann-udvar 1. emelet,
a külső folyosón.

Bérmontell leveleket csak ismert
kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:

Főtit. a törvényszék melletti Neumann-
háznak utcára nyíló helyiségében.

Hirdetések díjazásáról szerint.
Egyes szám 5 kr. ünnep- és vasárnap
utáni szám 3 kr.

Megjelenés határ és ártalmak után is

Előfizetési árak:

Helyben házhoz hordva:

Egyes évre 12 ft.
Fél évre 6 ft.
Negyed évre 3 ft.
Egy hónap 1 ft.

Videkre postán küldve:

Egyes évre 14 ft. — kr.
Fél évre 7 ft. — kr.
Negyed évre 3 ft. 50 kr.
Egy hónap 1 ft. 20 kr.

Hirdetések helyben ártalmak.

Egy kis válasz.

Arad, november 1.

Az aradi közélet egyik kitünőségétől kapjuk a következő reflexiókat Müller Károly urnak az „Arad és Vidék”-ben vasárnap megjelent cikkére:

Nem teszünk semmi észrevételt azokra, a miknek hallását az ellenzék-től már megszoktuk, s a mikre czáfolat is volt már elég. Főleg csak azokra kívánok reflectálni, a miket Müller ur a hadsereg kettéválasztásának kérdéséről ír. Falk beszámoló bevezetésében abból indult ki, hogy Magyarország saját méltósága és tekintélye szempontjából sem tűrhette, hogy az ő hadserege gyengébb legyen, mint az osztrák; erre azt mondja Müller ur, hogy nekünk csak 15 millió lakosunk van, tehát hadseregünk kisebb lehet. Igen, de hol marad aztán a paritás? És vajon az osztrákok lesznek-e oly bolondok, hogy ha ők például 500,000 katonát tartanak, mi pedig 300,000-et, — a vér- és pénzáldozat ily egyenlőtlensége mellett fenn fogják-e tartani a kölcsönös védelem kötelezettségét? Ugy hogy ők a nagyobb terhet viselik és kisebb segélyben részesülnek, míg mi a kisebb teher mellett részükre nagyobb segélyre tarthatnánk igényt? A practica sactio csak közös hadsereg mellett képzelhető, vagy M. ur talán a practica sanctio is meg akarja szüntetni?

Az udvar költségeire is Magyarország nem quótát fizet, hanem az egész költség felét, mert nem akar Ausztriával szemben alárendelt helyzetet elfoglalni.

A miket Falk a katonai intézetekről, az arsenálról stb. mondott, azokat M. ur egyszerűen ignorálja, míg a tisztekről azt mondja, hogy nem magyarok is fognak a magyar seregbe belépni. De hisz ők éppen azért kívánják az önálló hadsereget, hogy abban magyarral szellem legyen, hogy az csak a magyar alkotmány mellett lelkesüljön. Vajon ez várható-e a nem magyar tisztekről, kik csak azért jönnek át, mert itt jobban fizetik és olyan condottieri-félek volnának, a kiket bérbe vehet az, a ki jobban fizet? És mi lesz aztán az alkotmányra leteendő esküvel?

Azt mondja Müller ur, hogy akkor nem kellene külön honvédelmi és külön (közös) hadügyminiszterium. Nem ám, csak hogy ezt a honvédelmi

miniszteriumot, ha annak egy egész önálló hadsereg adminisztrációjával kell foglalkoznia, annyira ki kellene bővíteni, hogy a miniszterium költségei legalább is annyival szaporodnának, a mennyibe most nekünk a közös hadügyminiszterium kerül, melynek költségeihez tudvalevőleg csak 30%-ot fizetünk. Honvédség akkor is csak lesz, a mint van Poroszországban, Franciaországban stb., tehát a mostani apparátusnak meg kellene maradni és hozzájönne még egy sokkal nagyobb apparátus a rendes magyar sereg ügyeinek vezetésére; hát itt bizony nem takarítanánk meg semmit, hanem még ráfizetnénk.

Azt mondja azonban M. ur, hogy megszabadulnánk attól a 3 milliótól, amit közös penziókra fizetünk! Mi csoda? Ily fogalmi vannak neki a becsületről, hogy az átvállalt kötelezettséget egyszerűen megtagadná? Ez a teher megmarad még akkor is, ha külön magyar hadsereget alkotunk, mert ezen teher a törvényen alapuló közös hadsereg idejéből származnak. Így például a közös államadósság kamataihoz évenként 30 milliót fizetünk; vajon azt gondolja-e M. ur, hogy ha ma elválnánk Ausztriától, ezt a 30 milliót nem kellene többé fizetnünk? Aztán elfelejté M. ur, hogy kettőn áll a vásár. Törvényes uton külön magyar hadsereget csak Ausztriával való egyezkedés útján lehetne létesíteni; vajon akkor csak nekünk lesz szabad feltételeket szabni, az osztrákoknak nem, és Öfelsége, ki osztrák császár is, minden előnyt csak nekünk fog átengedni, minden hátrányt és terhet az osztrákokra hárítván?

E szerint azon megtakarításokról, melyeket M. ur említ, nem lehetne szó és teljes összegben kellene viselnünk az önálló hadsereg költségét, melyet még ő is 40 millióra tesz. Tehát 10 millióval többre (évenként) a mostaninál. Vajon oly briliánsok-e financiáink, hogy évenkénti 10 millió több kiadás nekünk potomság?

M. ur cikkez végén azt mondja, hogy ez a beszéd Falk hatyúdala volt. Ha ezzel azt akarja mondani, hogy Arad őt többé meg nem választja, akkor téved, mert Falk mostani fogadtatása épp az ellenkezőre enged következtetni. Még egyszer sem fogadták itt Falkot oly szépen, oly lelkesedéssel, mint ezuttal. Szemmel is lát-

ható volt, hogy oly elemek is csatlakoztak hozzánk, melyek eddig távol maradtak, s minden jel arra mutat, hogy Falk nagy többséggel lesz megválasztva. De M. ur — ugy látszik — nem is így érti, hanem azt mondja, s illetve abban reménykedik, hogy Falk meguntta oly sokat tenni az aradiak javára és fog magának kényelmesebb kerületet keresni.

Mi meg azt hisszük, hogy az a buzgalom, melyel Falkitlétének egész ideje alatt egymásután meghallgatta mindazokat, a kik — pártkülönbség nélkül — hozzá jöttek, és a kiknek vagy tanácsot, adott vagy támogatást megígérte, — nem mutat arra, hogy Falk a dolgot meguntta volna, hanem ellenkezőleg, hogy ezentul is éppen úgy, miként eddig, egy város mint egyesek érdekében meg fogja tenni a lehető. Ha tehát csak ettől függ a dolog, ezt a hatyudalt még sok más dal fogja követni. Ha Falkot minden választója adósának tekinté, ebben M. urnak teljesen igaza van; a neki ajánlkozott bizalomért Falk tartozik azzal, hogy e bizalmat igazolja és ennek eddig teljes mértékben meg is felelt.

— Gróf Szapáry pénzügyminiszter bejelentette, hogy a kormány már az 1887. évre a szállítási adó felemelését, az illeték és belyegfokozat részleges felemelését és a portmentességek korlátozásának életbe lépését szándékozza. (Többoldalú téves feltevésekkel szemben a „Bud. Corr.” arra utal, hogy e rendszabályok valószínű eredménye nincs felvéve az 1887-iki költségvetési előirányzatba — és e szerint annak mérlege — minthogy az előirányzat bevételei és kiadásai tételeinek realitása minden kétségen felül áll — körülbelül 2 millió forinttal lenne kedvezőbb, mint a hogy az előirányzat azt feltüntette. — A szállítási adó felemelésére és az illeték és belyegfokozat módosítására vonatkozó törvényjavaslatok már december hó elején be fognak terjesztetni a képviselőházban. A portmentességek korlátozását illetőleg már huzamosabb idő óta folynak tárgyalások mindkét fél kormányai között a valószínűleg közelebb be is fognak fejeztetni úgy, hogy ezen intézkedések Ausztriában és Magyarországon egyidejűleg fognak életbe lépni. Az 1.100.000 frtyi jelentékeny bevétel kevesebb, melyet a pénzügyminiszter a szeszadónál előirányzott, oly nagy hiányt involvál, hogy a kormány azon van, miképp a bevételek ezen visszaesésének mielőbb gátat

vessen és az osztrák kormánnyal egyetértőleg nevezetesen oly intézkedéseket tegyen, melyek a szeszszóval újabb emelésére alkalmasak.

A kik a háborút követelik.

Budapest, november 1.

Egy időben az volt az ellenzék taktikája, hogy igen erős és sértő támadásokat intézett Tisza Kálmán ellen, aztán rettentő bámulatának adott kifejezést, hogy Tisza mégis marad. Innen a mondas: „görcsösen ragaszkodik a bársonyszékhez.” Miért görcsösen? Azért, mert az ellenzéknek hosszantartó folytonos sortüzét kiállta és nem futott meg. Felhozzuk pedig ezt azért, mert Bismarckot juttatja eszünkbe, kinek bizonyítvánnyal nem lett volna kevesebb oka arra, hogy Tisza Kálmánnal együtt kerekelt oldjon és a világ valamelyik zugában meghúzódjék. Európa szerencséjére ő sem az az ember, ki megjárodja a maga árnyékától, s e szerint ő is maradásával bosszantja azokat a nálánál nagyobb politikuskokat és diplomátákat, kiknek tanácsait nem fogadja el, s kiknek kedveért le nem köszön.

Csak mi magyarok is hány bombát eresztettünk már meg az ellen az önző német politika ellen, mely a szövetséget monarchiákkal csakis az ő saját érdekében tartja fenn, a mi érdekeinket ellenben háttérbe szorítani igyekszik. Mert hát a mi érdekünk az lenne, hogy a muszkával háborút kezdjünk.

Sajátságos egy jelenség az az emberi társadalomban, hogy változatosságnak okáért még a háborút is ohajtja. Persze leginkább azok, kik a hadseregben nem valami erősen vannak képviselve, és a mások elnyomódását, szenvedését vagy halálát nem nagy lelkiismeretességgel veszik figyelembe. Aztán nem gondolják meg, hogy a háború a mai mai viszonyok közt milliárdokba szokott kerülni, hanem azok ohajtják legjobban, kik a jelenlegi adóterhet is elviselhetlennek tartják. Szóval, azok a „vagyvagy” emberek, kik aztán, ha az a „vagy” nem jól üt ki, rendesen a legkétségbeesettek és leghamarább el szokták veszteni a fejüket.

Szerencsére az államok élén az éfele felek és vérmérsékletek nem sokáig tarthatják fenn magukat, mert azóta régen kipusztította volna már ma-

gát az emberiség. Rendkívüli szerencsének tartjuk kivált most, mikor a viszonyok úgy állnak, hogy egy háború népvándorlást idéző alkalmatosságokat vonhatna maga után, — hogy most olyan ember áll Európában, mint Bismarck herceg, a legtestesebb látású emberek egyike, a milyent valaha a történelem felmutatott.

A háborút, mint a legnagyobb csapást és legnagyobb szerencsétlenséget úgy az államra, mint a társadalomra nézve, nem ohajtja, ha amennyire lehet kerülni kell. Nem élünk az ökológia és a hódító barbarizmusnak vad korszakában, mikor az államok és nemzetek a boldogulhatás előfeltételnek azt tartották, ha a mások földjét saját maguknak hódítják, a mások szorgalmának gyümölcsét saját maguknak rabolják el, a helyett, hogy a miők van, azt helyesen cultiválnak és saját szorgalmukban keresnek a jólét föltételét. A jólét meghódítása napjainkban a cultura fegyver által történik, s ama másik fegyvert a józan nemzetek csak azért tartják kezeikben, hogy azzal magukat a rosszakaratú ellenfelekkel szemben megvédelmezzék. De a háborút keresni, plane erőltetni, mindaddig, amíg érdekein békés megóvását is remélhetjük, józan fejjel, helyes észjárással nem lehet. S ime, ellenzéki lapjaink hasábjaink alig olvassunk egyebet, mint a háború erőltetését. Szidják és rágalmazzák, gyávazzák és ostromozzák a kormányt, amiért gyermekeinket mérszártszékre nem viteti, verjétkkel keresett filléreinket a gyermekeink szívéből folyó vérvatakokba nem tapasztatja, és az állam terhet meg nem tartatja. Mert hát ők haragszanak az oroszra és rokonszenveznek Bulgáriával, punctum.

Nem mondom, hogy a régi világban az ily rokon- vagy ellenszenv a háború kitörésére elegendő ok ne lett volna, de ma? Körülmények és viszonyok talán még is másképpen állnak, s a gordiusi csomók megoldására már csak akkor használunk kardot, mikor a meg- avagy meg nem oldás életkérdéssé változott s egy nemzetnek megmaradása a megoldás mikéntjéhez van kötve. De hogy Bulgária miatt Magyarországot is háboruskodjék, a bulgár érdekekért saját érdekeinket tegyük kockára, csak oly esetben lehetne megengedhető, ha Bulgária érdeke s a mi létkérdésünk már is annyira össze volna nőve, hogy azokat egymásnál-

Az „ARADI KÖZLÖNY” tárczája.

(November 2.)

Az én cousine-omról.

— Az „Aradi Közlöny” eredeti tárczája. —

Ah, azok a reminiscenciák!

Van-e valaki, akinek egy-két kedves emléke nem volna? El sem képzelhetem. Irtoztató, mily sivár élete lehet annak, ki szomorú jelenében a múltból elővárható kedves emlékeken sem pihenhet meg.

Emlékezzenek csak vissza gyermekkorukra és annak apró örömeire.

Szeretnék én látni hölgyet, aki kis leány korában ne örült volna, mikor a jó mama megengedte, hogy a csöröge- vagy fánkutésnél segédkezhessenek. Vagy pedig előre ne örült volna annak, hogy a legszebb piros tojást a vakációra hazakerült Pistának vagy Laczinak (már t. i. a szomszédék Pistájának vagy Laczijának) adhatja.

Szeretnék én olyan diákot is látni, aki a vakáció előtt már két héttel nem örült volna annak, hogy legalább pár napra ismét lerázhassa az iskola porát s a jó otthonban, a hol mindenki csak dédelgeti a hazakerült nebulót, ismét régig nyujtózkozhatik a nagy karosszékben. A mama kedves kérdőzködése közben pedig eldicsekedheti a kis székből ülő Arankának az ő híres diákcsinjeit, miket persze a kis szomszédék szörnyű álmélkodással kell hallgatnia.

Van is aztán nagy respectusa a bátyóknak. A kis angyal még Pincsi kutyának se enged meg, hogy ilyen nagy férfiaval bízmaszkodjék. S a mi fő, nem kell mindennap szurkolni egy-egy secunda miatt.

Persze, a ki ilyen mákvirágot hoz haza,

annak kissé keserekes az otthon töltött napok. Még ez esetben is van mentsége a jó anyának: lám az újságok is tele vannak, hogy milyen szigorúak most a tanárok, milyen sok mindent kell tanulniuk a szegény diákoknak. Minek az a sok tudomány az én Karcsimnak! Még hogy bizony csont nőjön a fejébe! Kell is az ő neki! Gazdász lesz, mint az apja. Nem is tud még a kisbörse se olyan sort kaszálni, mint Kari, — pedig neki arra sincs szüksége. Aztán meg a szomszédék Bélija is megbukott, pedig annak constructora is volt, vagy mi az Isten csudája! Ne is bántad azt apjuk....

Mennyire örültem én is mindig a hazamenetelnél!

Sok volna azt elmondani, hogy mily örömek vártak engem otthon.

De ha egészen őszinte akarok lenni, be kell vallanom, hogy legjobban örültem annak, hogy ismét megláthatom az én kis cousine-omat!

— Jót tudok én most már ezen nevetni. Bezzeg akkor...! — Hm... hm. Milyen szép leányka lett belőle... Aztán valami pikáns van az arcában, mintha az az üde harmat, mely bársonysima arcát körül fogja, valami csábító varázst rejtene magában!

Hogy az én cousine-omat hogy hívják?

Lehet egy cousine-t másképp is hívni, mint Bellának. (Tudniok kell hölgyeim, hogy „bella” latin szó, magyarul „háboruk”-at jelent, — innen az a sok csetepaté a cousine-ok miatt.)

Milyen szép név is az a Bella! Milyen szépen hangzik: „Belléskám, nem adnál egy csókot?”

Apropos! Csók... erről jut eszembe — az az hogy — ne siessünk!

Ha valaki most azt kérdezné tőlem, hogy szerelmes voltam-e a cousine-omba; hamarjában nem tudnék mit felelni. Mert hiszen szerettem én Bellát nagyon, de, hogy nem halálosan — az ki fog deitülni.

Pedig rózsapiros arcát simábnak láttam az árvaeska bársonyos szirmánál. Termetét karcsúbbnak minden eddig látott hölgyénél s meg mertem volna esküdni, hogy olyan kis kacsoi s olyan piczi lábait senkinek sincsenek, mint Bellának!

Egy akbgygyesztésre képes lettem volna megverekedni halálra s ha hamis szemébe tekinték, azt hittem, egy pillantására tűzbe mennék értök. De ha azt kérdeztem tőle, hogy szeretsz-e engem Belléskám? — s ő kacagva trillázta: „Hogyné szeretnék én téged Fifikém, de csak úgy, mint az a másik Bella Mádi Simit”; akkor nagyon, de nagyon megharagudtam rá! Már hogy is lehet egy kisvárosi bakfisch olyan elbizakodott!

Megállj csak, majd fogsz te még engem szeretni! Bosszút esküdtem.

Igen ám, csak hogy nagy bajom volt az nekem, hogy nem mutattam neheztelésemet.

Nyiltan kellett volna háborút üzennem neki s akkor talán minden sikerül; de én a helyett mindig körülte settenkedtem. Mindig volt valami ürügyem Belláéhoz menni. Majd valami rendkívül fontos mondanivalóm volt, majd a felpróbálandó új ruhájáról kellett criticát mondanom, — majd pedig becsületesre fogadtam, hogy délután a nagyanyóhoz kísérem.

És hogy mindezekből milyen nagy bajom lett nekem, az is ki fog világosodni...

Ha valakinek hasonló esete volt, könnyen kérdezhetné: mi volt mégis az a nagy csábó, mely engem Bellához vonzott?

Hjah! Erre nehéz volna egyszerre megfelelni! Mert ugy csókolni...

Tetszik tudni, a háziasszonyom Miczeje is tudott adni olyan czuppanós csókokat (persze, mikor a mama nem volt otthon), hogy az ember a mennyországba képzelte magát, — aztán meg Birike csókja se megvetendő ám, — ja kicsike nagyon ábrándos, mindig Plátóról beszél, de oly forró csókolni és oly szenvedélyesen mint az én Bella cousine-om, — ugy senki se tud.

Ha tudnák a jó nénik, milyen veszélyes a cousine-okkal csókolni!

Meg vagy már! Gondoltam ilyenkor.

Hisz minden csókok egy szerelmi valomás!

Minden csókodban lelkeket öntöd át! Nincsen az az ékesszólás, mely többet fejezhetne ki egy csókodnál!

Kellett is azért oly nagyon megharagudni, hogy Simikének csuolt! Dicsekedni akart akis bakfisch, hogy ő is látta a „Czifra nyomorúság”-ot!...

Pedig ha csak egy kis szikrája lett volna bennem Othellónak, csak olyan piczi, mint egy gombostűfej s csak azt kérdezte volna: kitől tanult Bella így csókolni? Mert megcsókolt már engem a néni is, — hideg csók az már! (Tartózkodjatok oh nénik, megcsókolni az öcséteket, ha már nagy lányotok van!)

... Vagy csak azt vettem volna észre, hogy mikor a pamlag sarkában elméláztam, milyen — gunyoson nevetett rám Bella.

De nem, — inkább azon ábrándoztam, hogy bárcsak már olyan bajuszom volna, mint

Andris bácsinak, a kit most választottak jegyzőnek!

Visszamentem Pestre.

Egy napon háziasszonyom fontoskodó arczal ajánlat levelet adt.

Kinyitóm, — hát csak kihull a kezemből a levél.

„Kedves öcsém! (Még öcsém! Két évvel idősebb vagyok nála.) Örömmel (örömmel!) tudatom veled, hogy t. hó 28-án lesz eljegyzési ünnepélyem H. Endre városi jegyző ural. Remélem, hogy annak is inkább jelen lezele s boldog (!) családi ünnepen, mert ugy rendeztük, hogy akkor az érettségi bizonyítvány már kezében lesz. A te szerető cousine-od

Bella.”

Másnap bejelentettem az igazgatónak, hogy most nem vizagázom, kérem előjegyezni nevemet a legközelebbi terminusra.

S avval hazautaztam.

Nagy volt az öröm.

— Ki az a kacagó intricus?!

Ah, Bella? No, megálj!

— Hol van Andris? Itt van, — nos, tudja meg kedves Andris ur, hogy Bella engem előbb szeretett, mint maga még ismerte volna is, és előbb irtam neki szerelmes verseket, mint maga még írni is tudott volna!

Ime, — remélem jól odamondtam ezzel. És mi történt?

Még kinevették! De már erre összeesküdre minden cousine ellen, a ki a világra született és még születni fog, elmentem három hónapra — nevelőnek...

Figara.

kül megsérteni nem lehetne. De amíg a kérdés a körül forog, hogy Bulgáriában a berlini szerződés által meghatározott állapot állitassék vissza, már amint t. i. a hivatalos Oroszország a tétele felállítását, — addig nekünk a fegyveres beavatkozáshoz nemcsak hogy semmi jogunk, de az a tény, hogy magunkat az ily beavatkozás által Bulgáriával azonosítani igyekszünk, Európa nagyhatalmi bírósága előtt furcsa feltevésekre adna alkalmat, s úgy jönne ki, mintha mi már is a Balkán urai gyanánt tekintenők magunkat, és saját részünkre vindikálnók a jogot, melyet ıme az oroszoktól elvitatni akarunk. Mert elöször is Bulgária sem nem a magyar korona országaihoz, sem nem a birodalomhoz tartozik, s e szerint abba, ami Bulgáriában történik, fegyverrel avatkozni, még pedig amíg más fegyveres beavatkozás nem látunk, semmi jogunk. De még az sem állítható, hogy Bulgáriának az oroszok által való megszállása, ha az a hatalmak beleegyezésével történne, minden körülmények közt háborúra provokálna bennünket, mert lehetnének általunk nem ismert okok, melyek felett alapos ítéletet csak az mondhat, ki azoknak minden csínját binját ismeri. Hiszem ugyan, hogy ez nem fog megtörténni, s hogy monarchiánk érdeke a megtörténést nem tűrhétné, de azért ha megtörténnék, és mi háborút még sem kezdenénk, meg valóban győzödvé lelkem mélyéből, hogy azért nem kezdünk: mert a két ros között Bulgária occupációját kisebb rosznak, s a két veszedelem között kisebb veszedelemnek tartjuk.

Nem hiszem el senki szép szeméért, hogy a Habsburg-Lotharing házra nézve a monarchia érdekeinek megvédése és a monarchia fenntartása kisebb érdek lenne mint akár a »Pesti Napló«-ra, akár az »Egyetértés«-re nézve; és nem hiszem el, hogy ezen érdekek megóvásának eszközeit akár a »Pesti Napló«, akár az »Egyetértés« jobban ismerne, mint azok, kik az eseményeknek, terveknek és titkos czélokak minden zezegugába belátanak, valamint tanácsadásra is csak az érezheti magát hivatottnak, ki az érdekek alakulásának mind ezen rétegeit, hajlásait, összességüket vagy összehangoltságukat ismeri, de hogy per lum lárum egyebet ne csináljunk, mint a kormány hitelét, amiért az talán örült dolgokat elkövetni tartózkodik, a nemzet előtt rontuk, hát ez az eljárás a mai viszonyok közt, mikor a legnagyobb higgadtságra van szükség, még párttacticának sem járja meg.

Olyan az a háboru uraim, mint a meghalás, melyet nem lehet kikerülnünk, — én legalább azt hiszem, hogy nem, — de ha a leghelyesebb alkalom be nem várva mennénk neki, lehet, öngyilkosságot követnénk el. Hát csak bizzuk az alkalom meghatározását azokra, kik magasabban vannak és jobban látnak mint mi, de mikor aztán a harsona megzendül, talpon legyünk!

G. B.

A Kumjasszin-család.

[27. Folyt.] (Regény.)
Írta: Henry Gréville.
— Az »Aradi Közlöny« számára fordította: M. G. —
XXIV.

Súrov folytatja kutatását.

„Megengedem, hogy nem mindig azért jössz!” szölt az öreg ur nagyot nevéve. „Bervallom, hogy már máskor is meglatogatál és örömet szerzettél vele nekem. De hogy ma csak azért hagyadt el Súrovot, hogy egészen állapotom után tudakozdál, azt nem hitetted el velem. Mikor érkeztél meg?”
„Ma reggel.”
„Most honét jössz?”
„Kumjasszin grófnétól.”
„Helyes! Csinos övegy, csinos leány, jó szomszédok... Kérni jössz engem, hogy az esküvőnél boldogult atyádat helyettesítem... Meg akarsz nőlni, mi?”
Súrov fölkiált. A pirulás ezen szerencsétlen szokása volt talán balsorsának oka.
„Nem, tisztelt barátom, nem arról van szó. Tényleg azért jöttem, hogy valamit kérjek öntől, de nem azt, a mit ön gondol. Valami Tsudesszovról szeretnék értesülést nyerni.”
„Tsudesszov? ... ezt a nevet a napokban hallottam... Nem ismerem őt.”
„De ha szükséges, hát megismerkedhetik vele?”
„Az természetes. Az államtanács hivatlan főnöke kell hogy hivatalnokait ismerje. De mit akarsz ezzel a papszavakkal? A neve mutatja, hogy a papi osztályból származik.”
„Ez valószínű. Tsudesszov annyit tesz, mint: A csodálat. Azt szeretném tudni, hogy milyen ember, honnét jött, mivel foglalkozik, mi uton jutott mostani állásához, milyen erkölcs, egy szóval...”
„Egy szóval mindent,” vágott közbe az öreg ur kaczagva. „Te jól kezdted! Talán a leányt akarod nőül venni vagy a feleségnek udvarolni?”

A horvát és magyar regnicolaris küldöttségek. Zágrábról jelentik október 30-áról: A nemzeti pártkor tagjai azt hiszik, hogy dacára a horvát és magyar regnicolaris küldöttségek közt felmerült véleményeltéréseknek, a megegyezés legkésőbb november 12-ig létrejön és hogy a tárgyalások eredményéről szóló jelentés lesz a horvát országgyűlés első tárgya.

Ellenzéki bírálat Falk beszámolójáról.

Arad, november 2.

II.

(b. l.) Második közleményében áttér cikkirő ur arra, mit Arad város képviselője a Janszki-ügyről és ezzel kapcsolatosan a katonaságról mondott.

Czikkirő urra és pártbíráiére comicus hatást tett képviselőnk azon kijelentése, hogy a Janszki-ügyben mi lettünk a győztesek. Ha valamire, hát ezen ügynek mimódon történt befejezésére azt lehet mondani, hogy felfogás dolga. Sok szélsőbéli kerületben és több oly városban is, hol ezen pártnak hívei vannak többségben, az ez ügyben kelt királyi kéziratral megnyugtató módon befejeztnek vették azt és tárgyalás nélkül napirendre tértek fölötté. Az ország tulnyomó többsége pedig teljes elégtételnek tekintette, hogy maga a király constátálta kéziratában, miszerint egy magasabb rangú katonát hibát követett el, de hogy a katonaságnak, mint testületnek olyannak kell lennie, mint a koronás királynak: az alkotmány öröknek, a polgár élete és vagyona hű védőjének. Az alkotmányos király ezen, a sérelmes ügy következtében tett kijelentését Falk is, mint sok millió hű magyar, elégtételnek vette. A vármesebb 48-asok nem veszik annak. Ők minden hadnagyságra megmondhatatlan kihágásának nagy feneket keritenek, nem annyira az elkövetett sérelem miatt, hanem azért, mert politikai elvük ellen lévén a közös hadsereg, ugyszólván örömmel ragadnak meg minden legesekélyebb alkalmat az intézmény magát megtagadni. Ez politikai programjuk főreszből folyó taktika, melyet ros néven sem lehet venni, mert ha nem is jelentékeny, azonban mégis egy csepp esz-köz, a czél, az önálló hadsereg eszméjének valóstására. De ezzel szemben engedjük meg pártunknak s annak egyik főszólapójának, Falknak, hogy ellenkező felfogásban legyen, melynek a királyi szavak után legalább is van oly jogosultsága, mint az ő felfogásuknak, vagyis inkább taktikájuknak. Engedjük meg, hogy mi a király szavát comieum nélkül elégtételnek találjuk s így magunkat e kérdésben határozottan győzteseknek tekintsük.

Az is tisztán felfogás dolga, hogy maga Falk és kormányunk ezen ügyben »Rückwärtsconcentrirungot« hajtottak volna végre. Vannak nagyon, de nagyon sokan, akik megkülönböztetve a katonát a személytől, abban nem látnak visszavonulást, ha valaki a katonára mondott erős bírálat után kijelenti, hogy a személyt nem akarta sérteni, mert mint ilyent, jószerű és jótékony embernek ismeri. Lehetnek azonban sokan, a kik makacsul vitatják, hogy ez megfutamodás. Legyen az ő meggyőződésük szerint. E tekintetben minden kapacitálás hiábavaló és mi azt meg sem is kísértjük, de a mi sorainkban sem lesz senki, a ki magát e tekintetben kapacitálná és ki emiatt azon bizalmat, melylyel képviselőnk iránt viseltet-

tett, megvonná. — Miben hátrált meg pedig a kormány ezen ügyben, azt a felfogást nények felhozatalával támogatni valóban nehéz feladat volna, mert Tiszának az országgyűlésen mondott elítélő szavai most is egészen p s é g ü k b e n fennállanak, abból egy szót vissza nem vont, az illető katonát pedig Magyarországra területéről azonnal eltávolították, a mit bizonyval nem tettek passzióból, hanem mert a magyar kormány úgy kívánta, tehát ennek akarata győzött.

Czikkirő urnak a Falk beszéde azon részére irt bírálatára, mely a közös hadsereg létesítésének akadályairól szól, csak néhány igénytelen megjegyzést teszünk e helyütt, minthogy lapunk más helyén arra hivatottabb toll bővebben foglalkozik czikkirő ur érvelésével.

Nem miuden, habár alig érthető czélzás nélkül azt mondja czikkirő ur, hogy képviselőnk az önálló magyar hadsereg kérdésének taglalásánál első sorban „a wie theuer ist es” szempontját veti fel. E szelid vágás valóban furcsán hangzik oly pártához tartozó férfiú részéről, mely párt mindig és mindenhol épenesen ezen a kérdést feszegeti legelső sorban, mely mindig, mindenhol és mindenféle szükséges beruházást, kiálást ellenez, mert drágájla, „mert az adót nem akarja emelni”: mely a kormány takarékoskodásával meg nem elégszik, mert a polgárokat az eddigi nagy terhekől is meg akarja menteni és könnyíteni akarja minden egyes adófizető sorsán! E párt csinál mindenből pénzkérdést, mert tudja, hogy ez minden kormány Achillesraka, hogy adóelengedéssel, teherköllyebbítés igéretével lehet leginkább hatni a népre és némely gyöngébb meggyőződésűt meg is nyerni és most e párt egyik aradi vezérferfia csodálkozik azon, hogy Falk, ott hol 20 rongyos millió forint többletkiadásról van szó, tekintve az ország pénzügyi helyzetét, szintén mindenekelőtt felveti a „wie theuer ist es” kérdését.

Czikkirő ur Falk számításait érdemileg meg nem felelőknek tartja. Pedig egyéni nézetünk szerint, Falknak számadatai még nagyon aszerények. Az 1868. évi, a véderől szóló XL. törvényczikk 13. §-a szerint ugyanis a közös hadsereg létszáma 800,000 főben meg lévén állapítva, ahoz a magyar korona országai 329,632 fővel tartoznak hozzájárulni, az osztrák tartományok tehát 471,000 fővel.

Igy a tényleges törvényes állapot szerint véve a dolgot, nekünk a 800,000 főnyi létszám 100 millió költségéihez még csak 30 millióval kell mostan hozzájárulni. Ha azonban önálló hadseregünk volna és nem is iparkodnánk az osztrákok a létszámában utólrni és szintén 471,000 főre emelni, — mi alig maradna el — annyi bizonyos, hogy legalább a 329,000 főnyi mostani magyar katonai létszámot semmiesetre le nem szállítanók, hogy számba vehető „önálló” hadsereg legyen. Már pedig a 329,000 majdnem fele a 800 ezernek, s így a miert most 30 milliót fizetünk, kézzelfoghatól 45 millióba kerülne mint egy krajczárba, és tekintve, hogy oly nemzet, melynek jelszava „tengerre magyar!”, melynek tengervidéki országrészei is vannak, nem is képzelhető hadi tengerész s z e t nélkül, egynehány tucat saját páncél és egyéb hadi hajóra is lenne egező szükségünk, s így kétséget sem szenved, hogy ilyen módon az évi 50 milliónyi kiadás tisztességesen elérnének, sőt hogy még túl is

„Ez a hölgy gyermekkori barátja volt Tsudessov anyjának, de korához képest még elég fiatalos és csinos. Szenvédeyle volt fiatal embereknek állást szerezni. Az állam szolgálatába általa besegítették száma tömételten és lenne a világban igazság, a korona tulajdonképpen halálával tartoznak e hölgynek — az öreg ur ismét egy nagyot kaczagott. — Hogy e hölgy jóakarátát miként érdemelte ki Tsudessov, arról hallgat a cronica. Akarod, hogy ezt is megtudjuk?” folytatá a gnyolódó nevetve.

„Kiszönmöm nem!” válaszolt a herceg, a ki szintén kénytelen volt nevetni. „Képelem magamnak, kérem folytassa.”

„Tehát huszonkét éves korában hivatalba lépett, a hivatalban ismeretlen és nem méltányolt nagyra maradt. Időnkint száz rubel jutalmazást kapott buzgalmaért, de nem bírt előre haladni. Egyszer hivatalnokok elnevezte följelentést tettett sikasztás miatt: a következő hivatalfőnök megkedvelte Tsudesszovot és gyorsabban léptette elő. Nem örülz elömenetelének?”

A hercegre ismét átragadt öreg barátja nevetése.

„Mostantól gyorsan haladt, mert alig lett helyettes főnök, ekkor egy szerencsétlen véletlen folytán, mi fölött pártfogoltság sokáig vigasztalhatatlan volt, fölfeledeztek, hogy a hivatalfőnök az egyik államtanácsos feleségével tiltott viszonyt folytat. Ebből nagy botrány lett, a hivatalfőnököt rendelkezési állapotba helyezték és Tsudesszov kapta meg állását. Egy pár rendjelet is kapott, mert régi pártfogóját nem hanyagolta el; mostanában is egy ölelet vett neki. Ez ugyan nem valami nagy dolog, de megette azt az áldozatot, hogy e kutyát az egész Nevsky-prospekten végig a hölgy lakására bóna alatti vitte. A vele találkozó sok ember nem bírta szívénnek odaadást — mint ő nevezte — eléggé csodálni. Nemes lélek, ugy-e bár? Nos, meg vagy elégedve?”

„El vagyok ragadtatva”, szölt a herceg látható undorral. „Ez az egész?”

(Folyt. köv.)

mennének rajta az első lelkesedés hevében. Ha pedig az ország polgárai — mint épen czikkirő ur pártbeljei mondják — most sem bírják már el a közönséges terhet, miké birandják el a kézzelfoghatóan kimutatható 20 milliónyi, sőt nagyobb tulkiadást, nemis említve azt, hogy az önálló hadsereggel nem lévén kimerítve a függetlenségi program: legalább még egy önálló magyar bank is azonnal volna létesítendő, mire tán a szerény 50 milliócskánál is több kellene. S erre mi is németül kérdjük: „Woher nehmen, wenn nicht stehlen?”

A külügyi politika tekintetében tett nyilatkozatával sem elégtette ki képviselőnk czikkirő urat. Nem mondott többet mint minden újságolvasó ember ugys tud. Mi ellenkezőleg úgy véljük, hogy minden újságolvasó ember t ö b b e t akar a külügyi helyzettől tudni, mint Falk tudni öszintén bevalott; öszintén bevalotta és szóról-szóra elmondotta ugyanis, hogy „meglehetősen a legegőben állanak minden kombinációk arra nézve, vajjon a monarchia külügyi kormánya jövőben mit fog tenni? A közönséges újságolvasó pedig már Bolgárszágba való orosz beavatkozásról akar tudni, miről Falk nem tud, s e tekintetben egyéni nézeteként kimondá, hogy sem osztzkodni nem fogunk Oroszországgal a Balkán-félszigeten, sem azt nem tűrni, hogy ez ország fegyveres hatalommal ráerőszakoljon Bolgárszagra akaratát — a mit megint sok u s á g o l v a s ó nem tud.

Az Ausztriával való kiegyezésre mondotak még kevésbé nyerték el czikkirő ur tetszését, pedig erről behatóbban nem szölt, mert ez még most is tárgyalás alatt álló, be nem fejezett ügy. Vajjon azért nem szölt, mit czikkirő ur neki imputál, mert érdeke parancsolja meg nem mondani, hogy Tisza ebben is fel fogja áldozni jogainkat Bácsnek? Erre legjobb felelet az osztrák utlárk részéről a Taaffe-kormányt tett ama szemrehányás, hogy ez megint minden érdeket feláldoz — Tiszának. Egyik olyan való, mint a másik.

VÁROSI KÖZÜGYEK

— A novemberi közgyűlés sorrendje. —

Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága részéről 1886. évi novemberhő 10-én d. u. 4 órakor tartandó rendes havi közgyűlésben felveendő tárgyaknak sorrendje.

1. Polgármester havi jelentése.

2. A nagym. m. kir. belügyminiszerium rendlete a város közönsége által a felegyelmi bírságpenékek kezelése és hova fordítása iránt alkotott szabályrendelet jóváhagyása tárgyában.

3. A nagym. m. kir. belügyminiszerium rendlete a város közönsége által a Rouseuthal J.-féle keményítőgyár kápjától a Lípót-utczáig terjedő fedett beton-csatorna kiépítési költségeihez való hozzájárulás iránt hozott közgyűlési határozat feloldása tárgyában.

4. A polgármester előterjesztése Leviczky Tivadar szántástiznek állásában való végleges megerősítése iránt.

5. Tanácsai jelentése az aradi és esanádi egyesült vasutak igazgatóságának kérvényére a Lusztig Mór-teleknek a Maros-fele elvonuló részén kért utcaszabályozás folytán szükségessé vált városi törzsvagyont képező 100 □ öl terület átengedése, s ezen terület kisajátítási árának megállapítása iránt.

6. Az aradvárosi első-foku kereskedelmi iskola bizottságának jelentése az első-foku kereskedelmi iskolánál ünevesedésé jött egy tag-sági állás betöltése tárgyában.

7. U. a. jelentése az első-foku kereskedelmi iskolai bizottságnál ünevesedésé jött egy tag-sági állás betöltése iránt.

8. Ritt Alajos városi rendőrmester kérvénye nyugdíjaztatása iránt.

9. Szabályrendeleti javaslat a kávéházi, kávémérési, fogadói, vendéglői, kocsmái és pálinkamérési iparüzletekről.

10. A tisztí ügyész jelentése Probst Vilmos mértékhatásteleisi hivatalvezető 750 főt hivatali biztosíték és Bérczy Alajos városi kamaras 900 főt hivatali biztosíték jelzálogi bekebelezetést tárgyazól.

11. U. a. jelentése Pellegriny Pasqualeval a fúton eszközöndő átkövezési és csatornázási munkák a vásártéri uton eszközöndő átkövezési munkák, a Rákóczi-utczában eszközöndő átkövezési és csatornázási munkák előállításá iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában.

12. U. a. Herz Hermannal a város részére 1887. évben házilag eszközöndő tárgyakok szállítása iránt, az aradi és esanádi egyesült vasutak igazgatóságával a zimándi-ut mellett fekvő zsák-utca ádsávétele iránt, Gyulai Istvánnal a város részére szükséges nyomtatványok szállítása és előállításá iránt kötött szerződések jóváhagyása tárgyában.

13. A tanács jelentése Haditsz Melánia gáji külvárosi szülész nőlebebeszére, az általa kért fuvardíjak utalványozását megtagadó tanácsai végzés tárgyában.

14. U. a. jelentése Katity János által a kapa-utca 47. sz. a., Lamzer János által kálpolina-utca 8. sz. a., Haucker István által Poltura lúhás-duló 4. sz. a., Prolich Adolf által határ-utca 1. sz. a. épített új épületek közszégi adójának elengedése iránt.

15. A tanács jelentése Kopp Sándorné kérvényére a szegények házában elhelyezett egyének részére szükséges meleg ételek kiszolgáltatása iránt fennálló szerződésének 3 évre meghosszabbításá iránt.

16. A gazdasági szék jelentése a Barbus-dulóbéli 40 hold városi föld bérbeadása iránt tartott átvéres és

17. u. a. a jövő évben szükséges vasanyagok szállítása iránt tartott árlejtés eredményéről.

18. A tanács jelentése Schauer Lajos

gyógyyszerész, továbbá Heinecz Gábor és érdektársainak kérvényére a Poltura városrészben levő gyógyszertárnak, a radnai-ut és a Karolina-utca által határolt városrészbe való áthelyezése iránt.

Institutor Kálmán,
főjegyző.

K ü l f ö l d.

A bolgár nagy sobranje megnyitása. Tirnovóban a nagy sobranjét Stambulow és Mutkurov rangenssek október 31-ikén délelőtt 11 órakor nyitották meg. A két regenszt a helyőrség tisztjei kísérték a terem-emelvényig, honnan Stambulow a következő üzenetet intézte a gyűléseztéhez:

„Bulgária első fejedelme Battenberg herczeg leköszönése után a regenssége vette át az államügyek vezetését; minden igyekezetet a béke és a csend fenntartására irányítja, gondoskodott a bolgár nép élet- és vagyonbiztonságáról, valamint annak becsületéről, — igyekvészt kiterjesztette a hazát a válság alól felszabadítani, melybe az az augusztus 21-ki államcsíny által sodortatott. A kormány a legfontosabb feladataul tűzte ki a nagy nemzetgyűlést a megüresedett trón betöltésére egy behívni. Daczára ezen ideiglenes kormányzatnak és azon sajátos nehézségeknek, melylyel küdenünk kellett, minden komolyabb baj nélkül a választások megejtették és örömmel látja a kormány a bolgár nép képviselőit a bolgár királyság os városában és teljes meggyőződésben van, hogy oly fejedelem fog megválasztatni, ki életét a haza érdekében fogja szentelni, a nemzetet a haladás útjára terelni, mely méltó a nemzet történelmi múltjához. Ezzel a nemzetgyűlést megnyitottak nyilvánítjuk, kérjük Isten áldását munkájukra: „Eljen a független szabad Bulgária!” Alálírva: Stambulow, Koravelow, Mutkurov.

Karavelow, ki Sophiában maradt, táviratilag jelentette ki, hogy a nyilatkozatot aláírja

Angolország és Olaszország alconsuljai este érkeztek Tirnovoba.

A sobranje mindjárt az elnökség megválasztásához fogott. — Kaulbarsról újabb hír nem érkezett. Az üllészak tekintettel Oroszország magatartására, igen rákötölés sz. A fejedelem megválasztása — valószínű, hogy Valdemárdin herceget választják meg — három-négy nap múlva várható.

N A P T A R.

November 3. Szerda. Róm. cath. napt. Viktória, Ida. — Prot. naptár. Ida. — Görög-orosz naptár (október 22). Abercz. — Nap kál 6 óra 49 perc. Nyug-szik 4 óra 39 perc.

November 12. Arad megye közigazgatási bizottsági ülése d. e. 9 órakor.

H I R E K.

Arad és Vidéke.

— Aradmegye közigazgatási bizottságának november havi rendes ülése e hó 12-én d. e. 9 órakor fog megtartatni.

— Az aradi korcsolyázó-egylet mult vasárnapra hirdett közgyűlése — miután a tagok kellő számban nem jelentek meg — nem volt megtartható. Értesítetnek tehát az egyleti tagok, hogy a közgyűlés vasárnap november hó 7-én fog a casinó helyiségében az alapszabályok 12-ik §-a értelmében tekint nélkül a megjelenő tagok számára okvetlenül megtartatni.

— Árverés és árlejtés a városnál. Tegnap tartott meg az árverés a gazdasági ügyosztályban a város által a Barbus-dulóban bérbe adandó 40 hold szántóföldre. Legtöbbit igért volt Lusztig János német-peregi lakos, ki holdanként 9 fnt 50 kr. évi bért igért. Ugyanekkor tartott meg az árlejtés is a kossuth-utczai honvéd lakatya asztalos munkálataira, melyeknél a legelőnyösebb ajánlatot Seiler Lajos asztalos tette, ki a 475 frtra előirányzott munkák árából 11 százaléktól engedett.

— Körhízi statisztika. Az aradmegyei közkházh betegforgalmáról élénk képet nyújt a következő kimutatás: Szeptember hórl ápolás alatt maradt 146 egyén, októberhóban felvétetett 165, elbocsátottak 130, javult 19, gyógyultlan maradt 5, meghalt 20, ápolásban maradt 137 egyén. Az ápolási napok száma 4339.

— Új menetrend. Figyelmeztetjük ismételt olvasóinkat, hogy az aradi és esanádi egyesült vasutak arad-szegedi és mezőhegyes-kétegyházi vonalán novemberhő 1-től új menetrend lépett életbe. Ezen új menetrend folytán Szegeden az eddiginél sokkalta kedvezőbb csatlakozás létesítették a Budapest felé közeledő futár vonathoz, amennyiben most a esanádi vasuton át is gyorsan lehet Budapestre és Bécsbe utazni és onét visszatérni, mert ha valaki reggel 5 óra 10 perczkor elindul délután 3 óra 25 perczkor Budapestre, este 8 óra 12 perczkor már Bécsben van. Ajánljuk ezt különösen azok figyelmébe, akik éjjeli tartózkodás nélkül óhájtauk Budapestre utazni, mert délután 3 óra 25 perczkor Budapestre érkezett utas Szegeden este 8 óra 20 perczkor Budapestre, este 8 óra 48 perczkor ismét Aradon lehet.

— Temetés. Tegnap délután kísérték ki a temetőbe Izsó István 48-iki bonvéd tüzér főhadnagy a számos éven át városi bizottsági tag volt temetét. A kápolnai gyászos ház udvara egészen megtelt az elhunyt hozzátartozói, ismerősei és tisztelői. A díszes érczkoporsót, melynek fedelén ott volt az elhunyt tiszti esküje és kardja, az aradi honvéd egylet tagjai, agg honvédek egyenruhában, a tüzölő-testület tagjai vették körül. A temetési szertartást főtiszt. Jánosy Dömjén minorita-rendfőnök végezte két rendtag se-

gédlete mellett. Az egyházi szertartás végeztével a halottat fölemelték a négyes fogatú — koszorúkkal elborított gyászkoszra s a tölzölő zenekar gyászindulója mellett vonult ki a menet az új temetőbe. A boldogult tagja volt a hajdani önkéntes tűzér-testületnek, majd nemzeti polgármesternek, s mint ilyen lépett át a szabadságharc alatt a honvédségbe. Az aradi ügyszervezet őrdöntőse várból ő készítette a löszereket, s ő is volt a szertár parancsnoka. A gyászoló családon kívül, ott láttuk a temetésnél Salacz Gyula polgármestert, Institoris Kálmán városi főjegyzőt, Virág főmérnököt, Vannai árvászként ülnököket, Kornai közjegyzőt, dr. Múlek Lajos, Lukácsy Miklós és Barabás Péter honvédegyesületi elnököket stb.

Betörés. Csopuliga György kurtiesi törvénybíró lakására szombatról vasárnapra menő éjjel ismeretlen tettesek betörték, s onnan egy értékes bundát s 80 ft készpénzt elvittek.

Köszönet nyilvánítt. Bettelheim testvér urak az izr. hitközség el. fi- és leánytanodája szegénysorsú tanuló számára 500 drb. különféle írást, 2 doboz író tollat, 100 drb. tolltartót és 36 drb. írószerszámot adományozni, mely jószágot adományért hálaalköszönőtet fejezi ki Arad, 1886. nov. 2-án: a z i z r. hitközség elnöksége.

Bortolvajok. Mult hó 15. és 20-án Banch János és Hoch János glogováci lakosok Világos és Kovaszinecz közt levő szőlő-kolnájukat több koraszínű lakos felörte s onnan mintegy 8 hektoliter bort elvitték. De a tolvajok nem ittak meg az oleson szerzett bort, mert a nyomban megjelent vizsgálót folytán felkutatva, elfogattak.

Jó vásárt csinált. Argyelán Nikoly mácsai lakos mult penteken az aradi hetivásárra behozott egy sertést eladás végett, találkozt is rá egy verő, aki 10 forintot foglaltól adva, a sertést meg ott hagyta azon ígérettel, hogy később majd eljön érte; de biz' ő nem jött el sem a sertésért, sem 10 forintjért.

Áltitkos rendőr. Hétfőn este valami Polik József nevű egyén titkos rendőrnek adta ki magát, revolverrel járt a városban, míg egy rendőr által fölismerve bekísértetett.

Gabnatolvajok. Schvarecz Ábrahám kerüli magtárába okt. 27-én este 10 — 11 óra közt egy fűgakkal ellátott pózna-segélyével a magtár tetején levő szelelő nyíláson Tyra Kosztán gurbai lakos, Valle Lika fia, Novakucz Onucz, Csizmas Petru, Argyelán Todor, Csurdár Todor és Csrován Petru kerüli lakosok behatoltak, ott 34 székot buzafal megtöltöttek, s elvitte azokat, de észrevétlen, közülük heten Argyelán Todor és Csizmas Petru kocsián elmenekültek, hátrahagyva a fogas póznát, egy ponyvából készített s a buzának zsákjába eresztésére használt tölcsezt, egy viaszgyertya darabot, egy szűrt, egy kést. Tyra Kosztán azonban nem tudván menekülni, elfogattott, s vallatára vétetvén társait egytől-egyig megnevezvén, lehetővé vált azok elfogatása is.

Volt dolga a rendőrségnek hétfőn este, midőn részegkedés, verekezés és garázdálkodásért egész csapatnyi embert fogdosott össze és kísért a városházára.

Házank és a főváros.

A cholera az utóbbi két nap alatt ismét csökkent. Szombat déltől vasárnap délig egy betegedés és haláleset történt, vasárnap déltől hétfő délig öt betegedés és egy haláleset. A barak-kórházban 63 cholerás és 276 himlős beteg fekszik. Míg tehát a himlő folyton terjed, a cholera megszűnése mindinkább remélhető. A vidéken biztatóan alakul a helyzet Szegeden, hol negy napon át nem fordult elő újabb betegedés, úgy hogy az iskolákat holnap már megnyitják s e hó 27-én az országos vásárt is megtartják. Győrött sem történt újabb betegedés, ellenben kitört a járvány a sopronmegyei Szilaskányon, hol öt eset fordult elő, továbbá a torontálmegyei Páden s a szepesmegyei Tepliczen, hol rövid idő alatt tizenegy ember betegedett meg. Újpesten eddig husz choleraset történt, közte tizenhat halálos.

A pápa levele a hercegprímáshoz. XIII. Leo pápa a következő levelet intézte Símor János hercegprímáshoz jubileuma alkalmából: Kedvélő funk, üdvöt és apostoli áldást! Nemskára ismét fel fog virradni ama szerencsés nap, a melyen ötven év előtt a szent áldozatot bemutatandó, az oltárhoz járultál. A mulandókor ezen nem csak éltartam alatt annyira kitüntél papi és főpásztori erényeid által, hogy sok és nagybecsű érdemet szerzett magának nemcsak az egyház, hanem az emberi társadalom körül is. Epp azért legkevésbé sem kételkedünk, hogy a magyar nemzet, melynek főpásztorai között az első helyet foglalod el, az örvenetes esemény alkalmából sietni fog irántad való szeretetének, garaskodásának és nagybecsülésének világos tanujait nyújtani. E közös örömben mi is részt veszünk kedvélő funk, a kik különös jóakaratú viselkedésű vagyunk. A miért is forrón kívánjuk, hogy Isten épen és sértetlenül tartson meg és buzogn kérjük őt, hogy még évek hosszú sorával nyújtsa meg életedet, hogy a nagynevet esztergomi főegyházmegye bölcsességét, szeretetét, tudományát és buzgósgát gyümölcsöt még sokáig élvezhesse. Továbbá pedig szeretetünk jelét is óhajtván nyújtani, ezen levelünkkel együtt küldjünk neked drágaköbe vésett arczképünket. Végül teljes szívvel adjuk apostoli áldásunkat neked kedves funk, az esztergomi egyházmegye papságának és népének, valamint az összes magyarországi híveknek. Kelt Rómában Szent-Péternél. 1886. évi szeptember hó 21-én, pápaságunk kilencedik évében. Leo p. p. XIII. s. k.

Negyedmilliomos lopás Szabadkán. A Geiger Adolf szabadkai földbírtokos kárára a követett betöréses lopás ügyében újabban arról értesítik a budapesti főkapitányságot, hogy az ellopott Wertheim szekrényt az ot-

tani szántóföldökön feltörve megtalálták. A készpénz 600 ft kivételével hiányzott, de az értékpapírok megvannak. — Szabadkáról utoljára a következőket távirják: A Geiger-től ellopott vasszekrényt némi értékpapírokkal 600 forint készpénzzel két takarékpénztári betétkönyvvel és magánjegyzetekkel megtalálták a zombori országúton a várostól mintegy félóránnyi távolságra. A kapitányság Andrusk gépmészakost, ki gyanúsnak tűnt fel, kihallgatta, de miután igazolta magát, szabadon bocsátotta. Négy ember, köztük Geigernek két cselédje fogva van ugyan, de eddigelé pusztá gyanú kívül mit sem lehetett rájuk bizonyítani. Újabb jelentés szerint a betörők 300-000 frtnál több készpénzt loptak el. Értékpapírokból kevesebb a hiány. A kár felül van a négyezer forintot. A budapesti főkapitányság br. Splényi Odón detektiv főnököt bízta meg a nagy lopási ügyben a nyomozatok végzésével. Splényi br. detektiv főnök hat detektivvel Szabadkára utazott és eddig 40 gyanúsított egyént tartóztattak le az ügyben.

Minta-nyós. Szörnyű eset híre érkezik a torontálmegyei Aliburnából: Miatov Száva az ottani szerb iskola szolgája, derék munkás ember, a minap valami miatt szótáiba keveredett az anyósával, egy Dadies Kida nevű asszonnyal. Egy ideig beérték a szóval, aztán tetlegességre került a dolog, melynek az lett a vége, hogy a dühöd asszony pisztolyt kapott fel s rálokt véjére. Csak egy lövést tett, Miatov szó nélkül összeesett s néhány perc múlva halva volt. A gyilkos asszony fogva van.

Rövid hírek. A hercegprímás jubileuma alkalmából vasárnap a főváros összes templomaiban miséket és szent beszédet tartottak. — Az ügöt versenyek vasárnap értek véget az érdeklődés állandó hiányában. — A reformátó elöljárókat vasárnap ülte meg a fővárosban az ev. ref. teológiai tanács. — Pozsonyban a magyar munkások egylett alakultak Nagyon helyes. — Fiumében a cholera által sújtottak javára rendezett bazar fényszen sikerült. — Nagytűz volt Temesvárt, hol szombat este kilenc óra tájban kigyúlt a dohánygyár. — Halasson Zsamboki Imre a napokban temette el ötödik feleségét, a ki hirtelen halt.

A nagy világ.

Az örült király. A bajor királyról aggasztó hírek érkeznek a fürstendrí kastélyból. A király, kinek gondolkodó képessége már a mult hónapokban végképp elhomályosult, most esendően gyűgységben élő napjait, nem mutatva semmi érdeklődést a világban történő dolgok iránt. A mult heten tombolt düh tört ki rajta, a melynek heves volta, dacára a király erős testi alkata, ismétlődés esetén biztos halál. Legújabb idő óta a vallásos anyakirályné különös rendeltére, egy szerzetes van a király mellé adva, hogy a napnak minden órájában rendelkezésre álljon; ez elég jele annak, hogy várják a király hirtelen halálát s a szerzetes feladata ekkor a halálközeli megadni az utolsó kenetet.

A heves asszony. Sarah Bernhardt, a híres tragikának tudvalegőleg nagyon heves a természet. Ezen a természetet a minap, mikor Sarah Amerikában járt, egész csatának idézett elő közte és társulata egyik tagja Noirmont asszony között. Ezen a csatános epizodon, a melyeket annak idején mi is elbeszélünk, a párisiak igen sokat nevettek s ez a nevetés arra indította egy fiatal festőt Langloist, hogy meg is örökítse azokat három képben, melyeknek címe: A tragédia, a dráma és a komédia. Ezek a képek a divának annyira fájta, hogy fia, Möriz által kihívatta a festőt s ez vérell mosta le azt a bosszúságot, a melyet Langlois a divának okozott.

Még egy koplál. Succi vetélytársa, Merlati, az a fiatal párisi festő, a ki vállalkozott, hogy ötven napig meg lesz étel és ital nélkül, ezt a hosszú börtönt kedden éjfélkor kezdte meg. Anyai bizonyos, hogy egy napra gondoskodott arról, hogy meg ne éhezzen. A börtön megkezdése előtt ugyanis vacsorája állt egy kőver ludból, melyet esztől esztől evett meg, körülbelül egy kilogramnyi borjuszletből s annyi főzelékből, a mennyivel más két ember jóllakott volna. Csemegének megevezt husszonny diót bejástul. Így indult neki a hosszú börtön, melynek tartama alatt orvosi bizottság ügyel föl reá.

A beteg csarevics. Az orosz trónörökös egészségi állapota tudvalegőleg igen aggasztó. Az udvar ezt természetesen minden módon titkolja a trónörökös előtt s az orosz lapoknak főleg ezért tiltva van a trónörökös egészségi állapotáról írni. Arról azonban megfeledeztek, hogy a trónörökös külföldi lapokat is olvas s minap egy francia lapban nagyon kedvezőtlen híreket talált a csarevics egészségi állapotára vonatkozólag. A trónörökös rögtön magához rendelt egy pár orvost, kiknek becsületszavukat vette, hogy betegségéről igazat fognak mondani. Ezek persze tagadták, hogy életét veszély fenyegetné. Csak nagynevezten nyugodott meg a trónörökös: anyja pedig, hogy a jövőben ily dolgok elkerültesse, meghagyta, hogy a lapokat előbb hozzá vigyék átolvasás czéljából.

A kínaiak cholera-gyógymódja. Csodálatos cholera-gyógymódot közöl az "Amerikai Nemzet" legutóbbi száma. Egy amerikai hajón alkalmazott kínai choleraeseti barátai rögtön egy kínai orvost hívtak. Az el is jött, egy hosszú tüskel telt dobozt hozva magával. Egy tűt a beteg fejébe akasztott, a halánték közelében, egyet pedig a fulmögő s rögtön bír föl. Aztán a beteg ajkára, mellébe és bordái közé is szűrt tüket; végül nyakbőrét vakarta le s midőn mindenünnen elegendő vér folyt ki, a beteg meg volt mentve.

Rövid hírek. A bécsi egyetem szláv hallgatói közt mindinkább terjed a panszláv izgatás; legutóbb a horvát egyetel többsége határozta el, hogy oroszul tanul, az eddig dissidens bolgárok pedig az orosz hallgatókkal közös egyeteli helyiséget akarnak használni. — Egy 12,000 frttal terhelt postacsoomag, melyben más értékek is voltak, elveszett a csernovitz-leMBERGI vasútvonalon. — A laibachban kitört az ázsiai cholera; eddig 24 betegedés és 10 halálozás történt. —

Lis z t-e m l e k r e hírdet pályázatot a bayreuthi városi bizottság, mely kimondta, hogy a győztes terv kivétel fölött nem határoz Wagner Cosima asszony nélkül. — A szultán kővetete Párisban ünnepelesen átnyújtotta Freycinet kormányelnök nevének a chevaz-rend első osztályu jelvényét.

S Z I N H Á Z.

— nov. 1.
A „Trónkereső.”

Szigligeti tragoediája, mely általában a legjobb magyar tragoediának van elfogadva, „Bánk-bán” után, néhány évvel előttről keserű polemikára szolgáltatott okot a fővárosi körökben. Az volt a nagy kérdés, van-e Boriessban, a „Trónkereső” bősében, tragikai szenvedély, vagy nincs. A kérdés eldöntését nem annyira tárgyi, mint inkább személyi nehézségek késleltették; a Szigligeti emléke iránti kegyelet — úgy látszik — erősebb volt akkor, mint a dramaturgia szigorú törvénykönyve, mely e darabot — mint tragoédiát — feltétlenül eltilti. Krescsányékat is a kegyelet vezérelte, midőn a „Trónkereső”, a nagyváradi Szigligeti-estek után, szinpadunkon is feljuttatták, s a közönség, méltányolva a nemes buzgalmat, szép számmal megjelent áldozni elhunyt jelesünk emlékének. Az előadást nagy érdeklődéssel vártuk, mert a nagyváradi lapok magasztalása nem közönséges méltévezetet ígért. Egy kissé csalódtunk. Boriessnak, kit Petárdy ur személyesített, torkán akadt a szenvedély; elhasznált, rekedt hangja átotha a kifejezésben, megszabta minden igyekezetét, — mert ezt szívesen „elsmerjük”. Czanyaga kisasszony, mint Rózsa, meglehetősen elmosdott Hunyady Margit impozáns Juditja mellett. A kun leányban csupán a galambt láttuk, a sáskörömök nem. A kisasszony értelmesen, szépen szavalt, de tartalmát önteni az alakításba, jellemelni egyáltalán nem tudott. Judit ily Rózsától hogy feltheti férjét? s ki hinné, hogy ily amazon ragadja ki a harcz viharából Boriessot. Szerelme sápadt lidércz fény volt; nem az a lobogó szenvedély, mely a szilaj kun leány szívét emésztí, s melynek rövid nap áldozatul esik, önkézevel olvika ki életét.

Hunyady Margit Juditja az est legkiválóbb alakítása volt; egy nő, szívében hő szerelemmel férje iránt, eltelve nagyvágyással, küzdve a feltételeknek démona ellen, és elbukva ez intézkedések közepében. A művésznő finom érzi a szerepek minden árnyalatát kifejezésre juttatta, s a harmadik felvonás nagy monológjában, midőn Judit szenvedélye m. grázó erővel kitör, oly diadalt aratott, mely szinte felejteti velünk a többi szereplő elégtelenségét. Csak S. Moló (Sámsón) és Császár (VII. Lajos) nyújtottak meg egy kis vigasztalást az általános sivárság közepett. Császár VII. Lajos igazán királyi alak volt.

Még egy szót a mulattató incidensről. Krescsány ur fölfedezte, hogy a XII. század első felében már ágyúztak a Sajó partján, a mi nagyon megöröszendítette a hazafias publicumot. Nemkülönben az a mohóság is, a melylyel a halálra vált Siposné (Predz-lava) a coulisak mögött neki iramodik (III. 4), midőn Angeliak és Charitas karjain a természet elhagyja. De a legmulatságosabb az volt, mikor a Nádor (Sárdy) szörnyű méltósággal oda fordult kísérőjéhez: „Igy már jöhettek!” (II. 6) És kiszállt a csónakból egy szál magyar, az is nagyon szegényes habitusban. Az instructio világosan azt mondja: „egyfelől a lengyel, másfelől Boriess a pártos magyar urak, közepben Nádor és Béla hívei foglalnak helyet.” Úgy látszik, magyar disztribúciós nincs elég a ruhákban, a mi, elsőrendű szinthez tartozó, öreg hiba.

G—s.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

Curiai határozatok kereskedelmi ügyekben. 1) Ha eladó és vevő közt oly megállapodás jö létre, hogy a vevő a vételtől rövidebb-hosszabb lejáratu váltókkal tartozik fedezni és vevő e megállapodásnak az árú vétel után meg nem felel: eladó lejártának tekintheti követelését és k e s z p é n z b e l i fizetést kérhet. 2) A fuvarozó ellen az árú megsérülése miatt fasztható keresetek egy év alatt évülnek el, azon naptól számítva, melyen az árú tényleg kiszolgáltattatva lett.

Curiai határozatok büntető ügyben. 1) A kir. Curia 1886. évi szeptember 30-án 2992. sz. alatt kelt határozatával kimondta, hogy a lopás be van fejezve, midőn a tettes az ellopni szándékolat dolgot megfogja és helyből kizsákmódítja, habár el nem vihette. Így például ha egy csassát el skarnak vinni és kizsákmódítja a helyből, de eredménytelenül, mert tovább vinni nem bírják, ez bevégzett lopásnak veendő. 2) Községi jegyző, ki adott, illetéket vagy más köztartozásokat szed be s a z e c i z e m beszéddel pénzt elulajdonítja, a hivatali sikkasztás büntetett követi el, habár az összeg kissébb 100 frtnál. Egy ily esetben, midőn egy községi jegyző h-t cizim, összesen 51 ft 27 krt sikkasztott el, a Curia őt évi fegyháza itélte el a tettest.

KÖZGAZDASÁG.

Forgalmi kimutatása az aradi első takarékpénztárnak 1886. októberhóáról.

Betételek:	
Álladé mult hó végével	4130004 23
Betételek folyó hóban	126154 63
Visszatett betételek f. hóban	4256158 98
Álladé f. hó végével	204753 16
Álladé f. hó végével	4051405 70
Leszámitolás:	
Tárczállomány mult hó végével	942442 75
Leszámitoltatott f. hóban	267451 95
	120989 70
Bejárt folyó hóban	276575 57
Tárczálladé folyó hó végével	933319 13

Előlegezés értékpapírokra:	
Raktárállomány mult hó végével	127850 —
Előlegezett f. hóban	18635 —
	146485 —
Beváltatott folyó hóban	17490 —
Raktárálladé f. hó végével	128995 —
Előlegezés zálogházi tárgyakra:	
Raktárállomány mult hó végével	85774 —
Előlegezett folyó hóban	19634 —
	105408 —
Beváltatott folyó hóban	18262 —
Raktárálladé folyó hó végével	87146 —
Jelzálogos kölcsönök:	
Álladé mult hó végével	2038277 50
Uj kölcsönök folyó hóban	34800 —
	2072877 50
Törlesztett folyó hóban	24950 —
Álladé folyó hó végével	2047927 50

Pénztárforgalom:	
Pénztárkészlet mult hó végével	96173 76 1/2
Bevételek folyó hóban	541748 09
	637921 85 1/2
Kiadások folyó hóban	609619 61
Pénztármaradvány f. hó végével	31302 24 1/2
Arad, 1886. október 31.	

Az igazgatóság.

Az aradmegyei takarékpénztár forgalmi kimutatása 1886. év októberhóáról.

Betételek:	
Álladé mult hó végén	2757518 36
Betételek folyó hóban	169766 27
	2927284 63
Visszatett f. hóban	173275 01
Álladé folyó hó végén	2754009 62
Leszámitolás:	
Váltótárcza-álladé mult hó végén	1170253 16
Leszámitolt váltók folyó hóban	449307 05
	1619560 21
Bejárt váltók folyó hóban	422330 10
Váltótárcza-álladé f. hó végén	1197230 11

Előlegezések kézi zálogokra:	
Álladé mult hó végén	744448 68
Előlegezett folyó hóban	128642 04
	873090 72
Bejárt előlegek f. hóban	132694 36
Álladé folyó hó végén	740396 36

Jelzálogos kölcsönök:	
Álladé mult hó végén	663269 19
Előlegezett f. hóban	1550 —
	664819 19
Törlesztett folyó hóban	2810 —
Álladé folyó hó végén	662009 19

Pénztárforgalom:	
Álladé mult hó végén	71694 42
Bevételek folyó hóban	819553 23
	891247 65
Kiadások folyó hóban	871519 10
Pénztári álladé folyó hó végén	19728 55
Arad, 1886. november 1-én.	

Az igazgatóság.

Vegyes közlemények.

Sorsolás. A magyar vöröskereszt-egylet sorsjegyeinek XII. húzá s szombatn délután ment vége. Törlesztésre huzattak a következő számok: 7322, 5083, 4894, 3362, 4288, 6449, 3988, 5805, 5626, 6325, 4861, 2997, 949, 4913 és 4934. A fentebbi 15 sorozatban foglalt számok 6 frtjával váltattak be. Ezután a következő nyermények huzattak ki. A főnyerményt 10,000 ft nyerte a sorsszám: 177, nyerszáma: 75. — A következő két sorszám 500 — 500 ft nyert, u. m.: sorsz. 3490: nyerő sz. 66 és sorsz. 2623. nyerő sz. 83. — 100 ft nyertek; sorsz. 1849, sorsz. 88, sorsz. 5651, nyerősz. 1, sorsz. 705, sorsz. 74; sorsz. 373, sorsz. 98; sorsz. 482, sorsz. 31; 50—50 ft nyertek: sorszám. 4282, nyerősz. 9; sorsz. 6713, sorsz. 32; sorsz. 3917, nyerősz. 37; sorsz. 810, sorsz. 31, sorsz. 2721, sorsz. 92; sorsz. 3820, sorsz. 13; sorsz. 4432, sorsz. 34; sorsz. 2091, sorsz. 28; sorsz. 6237, sorsz. 48; sorsz. 4967, sorsz. 43; sorsz. 984, sorsz. 84; sorsz. 4518, sorsz. 17; sorsz. 1469, sorsz. 69; sorsz. 7884, sorsz. 81; sorszám 2833, nyerőszám 69; sorsz. 3441, nyerőszám 25; sorszám 4980, nyerőszám 37; sorsz. 6074, sorsz. 41; sorsz. 5202, nyerőszám 71; sorsz. 2379, sorsz. 46. — 25—25 ft nyertek: sorsz. 5834, sorsz. 94; sorsz. 5281, sorsz. 31; sorsz. 4289, sorsz. 72; sorsz. 4829, sorsz. 98; sorsz. 2482, sorsz. 7; 1982, sorsz. 16; sorsz. 5948, sorsz. 99; sorsz. 3372, sorsz. 16; sorsz. 2794, sorsz. 78; sorsz. 7149, sorsz. 8; sorsz. 839, sorsz. 4; sorsz. 947, sorsz. 6; sorsz. 4550, sorsz. 42; sorszám 5779, nyerősz. 4; sorszám 158, sorsz. 64; sorsz. 2467, sorsz. 18; sorsz. 7572, sorsz. 57; sorsz. 4901, sorsz. 7897, sorsz. 68; sorsz. 49; sorsz. 3448, sorsz. 51; sorsz. 3381, sorsz. 15; sorsz. 7658, sorsz. 65; sorsz. 4626, sorsz. 65; sorsz. 6650, nyerősz. 60; sorsz. 3855, sorsz. 15; sorsz. 4825, sorsz. 15; sorsz. 7633, sorsz. 18; sorsz. 7130, nyerősz. 30; sorsz. 631, sorsz. 93; sorsz. 1316, sorsz. 97; sorsz. 5211, sorsz. 32; sorsz. 2044, sorsz. 51; sorsz. 2578, sorsz. 25 és sorsz. 1466, sorsz. 37.

Gács-magyar kötelek-forgalom. Folyó évi november 1-vel gyors- és teherárak, továbbá élő állatok közvetlen szállására nézve a fent jelzett forgalomban új díjszabás lép életbe, mely őt fűzőből áll és egyrészt a cs. kir. osztrák államvasutak (gácsországi vonalak), a cs. kir. szab. gácsors. Károly-Lajos-vasut, a cs. kir. szab. leMBERG-csernovitz-jassy-vasut (osztrák vonalak), a cs. kir. szab. Ferdinand császár északi vasut és az első magyar gácsors. vasut gácsországi állomásai, másrészt a m. kir. államvasutak, a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság, a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasut és a magyar északkeleti vasut közötti forgalomra, — továbbá egyrészt az első magyar gácsországi vasut magyar állomásai, másrészt a cs. kir. osztrák államvasutak (osztrák vonalak), a cs. kir. szab. leMBERG-csernovitz-jassy-vasut, a cs. kir. szab. gácsországi Károly-Lajos-vasut és a cs. kir. szab. Ferdinand császár északi vasut állomásai közötti forgalomra vonatkozik. Ezen díjszabás az általános díjszabási határozományokban (I. rész) foglalt áruosztályokra, valamint az 1. és 2. külön díjszabásba sorolt árúkra közvetlen díjtételeket, továbbá göngyöletekre kivételes díjszabást tartalmaz, megjegyeztetik azonban, hogy az 1—5. díjszabási fejezetekben a kassa-oderbergi vasut Dombrau, Karwin, Teschen, Tezerniet és Jablunkau osztrák állomásai és a gácsországi állomások közötti forgalomra nézve foglalt díjtételek nem lépnek hatályba,

erre vonatkozó figyelemztetéstől minden egyes díjszabási füzethez csatolt vörös lapon is foglaltatik. Díjtételek a most megnevezett viszonylatokra, valamint kivételes díjszabások egyéb árúosztályokra később fognak életbeléptetni. Ezen díjszabások a m. kir. államvasutak díjszabási ügyosztályában kaphatók. Budapest, 1886. október 30-án. A z i g a z g a t ó s á g.

S z e s s é n i e t.

(November 2.)

(B.) Készaru nagyban 25.50—25.75 kcsinyben 26.25 hordó nélkül per 100 liter %

Budapesti gabnatőzsde.

(November 2.)

Mérsékelt kivitel, 15000 mm. forgalom, teljes árakkal. Tavaszi buza 9.01—9.02, uj tengeri 6.14—6.16, tavaszi zab 6.56—6.58, uj buza 8.66—8.68, káposzta-repce 12.12—12.25.

Nagy bukás Budapesten. Budapest, nov. 2. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Grün Lajos itteni posztó-kereskedő cég 300,000 ft passívával csődöt mondott.

Budapest, november 2. (Az „Aradi Közlöny” eredeti távirata.) Az esti tőzsde zárlati árfolyamai: Magyar aranyáraké 103.62 magyaráraké 92.55, magyar hitelbank 294.—, osztrák hitelbank 283.30 London 125.10, Páris 49.30.

Hivatalos árfolyam

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1886. évi novemberhó 2-án.

Magyar aranyárjárdék 6 sz.	—
Magyar aranyárjárdék 4 sz.	103.85
Magyar papírjárdék 5 sz.	92.35
Magyar vasuti kölcsön	151.50
Magyar keleti vasuti államkötvény 1. kib.	99.70
Magyar keleti vasuti államkötvény 2. kib.	—
Magyar keleti vasuti államkötvény 3. kib.	115.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	104.50
Magyar földterhermentesítési kötv. záradék	104.50
Temes-bánati földterhermentesítési kötvény	104.50
Temes-bánati földterhermentesítési kötv. zár.	104.50
Erdélyi földterhermentesítési kötvény	104.50
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötv.	104.50
Magyar szállóüzemaváltási kötvény	98.50
Magyar nyereség-sorjegy-kölcsön	121.—
Magyar szabályozási és sorjegy-sorjegy	123.50
Magyar érzék járdék papírban	83.40
Magyar érzék járdék ezüstben	84.50
Magyar érzék járdék aranyban	113.75
360-iki érzék állam sorjegy	138.50
Magyar érzék-bankrésztvény	885.—
Magyar hitelbankrésztvény	295.—
Magyar hitelintézet részvény	298.—
s. és kir. arany	5.90
ezüst	—
0 frankos arany (Napoleon'd'or)	9.88
Émet birodalmi márká	81.20
London (3 havi váltókért)	125.10
0 markos	12.22

BUDAPESTI TŐZSDE.

Október 31.

Pénz	Ar
M. kir. aranyár. adóment. 4%.	103 40
" papíráradék adóment. 5%.	92 60
M. vasúti köl. 120 frt o. é. (300 fr.) 5%.	151 50
M. v. köl. 120 frt egyes dbkban	151 50
M. 1869. kel. v. á. kötv. (els.) adóment. 5%.	99 75
M. 1873. kel. ár. v. ezb. (els.) adóment. 5%.	127 50
M. 1876. kel. aranyban (els.) adóment. 5%.	114 50
M. kir. nyerevény-kölcsön 100 frt 50 frt drbjá	121 —
Tiszai és szegedi kölcsön 4%.	124 25
M. k. földm. kötvények 5%.	104 50
" 1867. zárad. 5%.	104 50
M. k. földm. kötvényektemei 5%.	104 50
" 1867. zárad. 5%.	104 50
M. k. földm. kötvények horvát-ors. 5%.	104 50
M. k. földm. kötvények erdélyi 5%.	104 50
" erdélyi jelz. urb. vk. (100 forint) 5%.	98 50
Szőlődezmavált. kötv. (100 frt) 5%.	98 —
Post város kölcsöne 1870. évből 6%.	106 —
" 1871. évből 6%.	108 —
Budapesti f. 1880. kölcsöne 6%.	101 25
Budapesti bankgy. részvén. 5%.	101 25
Magy. ált. hitelbank	288 75
Magy. jelz. hitl. II. kib. in. elismv.	138 50
Magy. lez. és pénzváltó	97 —

Pénz	Ar
Magy. orsz. bank részvény-társaság	279 60
Osztrák hitelintézet	862 —
Osztr.-magyar bank	149 50
I. ny. iparbank	652 —
Pes i keresk. bank	207 —
Bécsi bizt. társulat	210 —
Bécsi élet- s. jár. bizt. társ.	3175 —
Első magy. általános bizt. társ.	68 —
Fonciere pesti bizt. társ.	198 —
Magyar-francia bizt. társ.	855 —
Pannonia visszb. társ.	472 —
Concordia malom	1120 —
Első budapesti malom	219 —
Erzsébet malom	593 —
Hengermalom	290 —
Luiza malom	385 —
Molnár és sütők malma	790 —
Pannonia malom	250 —
Viktoria malom	188 50
"Adria" m. tengeri hajóz. részv. t.	180 —
Alföld-fiumei vasút 5%.	107 50
Bátaszék domb.-zákány vasút 5%.	172 —
Déli vasút 5%.	183 50
Északkeleti vasút 5%.	150 —
Erdélyi vasút 5%.	175 —
Győr-sopron-ebenfurti vasút 5%.	171 —
Kassa-oderbergi vasút 4%.	242 50
Magyar galicziai vasút 3%.	251 —
M. ny. v. (sz.-győr-gránci vasút) 3%.	378 —
Osztrák államvasút 3%.	252 —
Pécs-barcsi vasút 3%.	252 —
Tisza-videki vasút 3%.	378 —
Osztr. dunagőzhajózási társ. 3%.	383 —

Pénz	Ar
Pesti közuti vaspálya	464 —
Pesti közuti vasp. élvezet jegyek	264 —
Budapesti III. ker. takarékp.	90 —
Országos központi	495 —
Pesti hazai első	7650 —
Egyesült Budapest fővárosi tálkp.	445 —
Magyar ált. takarékp. részvény	82 —
Alagut	150 —
Általános waggon kölcs. társaság	71 —
"Franklin"-társulat	206 —
Ganz és társa vasú. és gépgyár	780 —
Gschwindt-féle szeszgyár	370 —
Gyapj. és biz. I. magyar	255 —
Keresked. épülete	650 —
Könyvnyomda "Atheneum"	550 —
Pesti	1100 —
Köszvény. és téglagy. (Drasche)	244 —
Nemzetközi waggon-kölcsön-részv.	70 —
Pesti építő-társaság	85 50
Rimamurány-salgótárj. vas. rvt.	150 —
Salgótarjáni közsébk.	150 —
Schlick-féle vasú. és gépgyár	150 —
Schlick-féle vasú. és gépgyár II. kib.	890 —
Serfőzde első magyar	300 —
Serfőzde második	162 —
Száloda-részvén. társaság	105 —
Tégl. és mészkőgy. ujlaki	181 —
Török dohányrészvény	54 50
Gőztéglagyár köb. ny. szelv. dél.	250 —
M. jelz. -bank ny. kölcsönkötv. 5%.	102 50

Pénz	Ar
M. földhitelint. papírtérték 5 1/2%	100 —
" " " " 5 1/2%	101 25
" " " " 5 1/2%	95 25
" " " " 5 1/2%	127 50
" " " " 5 1/2%	102 50
" " " " 5 1/2%	101 —
Kisbirt. orsz. földh. int. 5 1/2%	101 25
Osztr.-magyar bank o. é. 5 1/2%	100 20
" " " " 4 1/2%	101 20
" " " " 4%	98 20
Pesti keresked. bank 6%	102 —
" " " " 5 1/2%	101 50
Albina tak. és hitelint. 6%	101 —
" " " " 5%	101 —
Elsőbbiségek.	
Budapesti lánchíd 5%	106 —
Lloyd- és tőzsde-épület 5%	99 50
M. sz. k. orsz. vörös-kereszt sorsj.	9 50
Osztrák vörös kereszt-egylet	14 50
Pénznekem.	
Cs.-kir. arany (vert)	5 90
Cs.-kir. arany (kör)	5 89
Osztrák-magyar 8 frtos arany	9 89
20 frankos arany	9 89
Osztrák és magyar ezüst	—
Német birod. bankj. vagy ezekkel egyenért. bankj. (100 márkáért)	61 30
Ném. bankp. 100 ném. bir. márkáért	61 30
Amsterdam 100 hollandi frtért	103 25
Páris 100 frankért	49 35
Svájci pénzügy. 100 frankért	49 30
London 10 font sterlingért	125 20

2706—86.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kisenői kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közli, hogy Rákóczi József és neje végrehajtónak Szőke György és neje Tóth Ágnes végrehajtást szenvedő elleni 125 ft tokekövetelés és járuléka iránti végrehajtást ügyében a kisenői kir. bíróság területén lévő, Aradmegyében fekvő, a kisenői 339. sz. tjkvbn A. L. 1—6. a. felvett beltelkes ház és 1/4-ed k. á. föld és az ezután járó legelő illetőségéből álló ingatlanra az árverést 1065 frtban ezennel megállapított kikiáltási árral elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi december 23-ik napján, d. e. 10 órakor a kisenői kir. bíróság tikkvi irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 száza. vagyis 106 frt 50 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kisenőn, 1886. évi szeptember 7.

A kisenői kir. járásbíró, mint tikkvi hatóság.

Tabajdi kir. aljarsbíró.

669—1.

M. kir. II. honvéd kerületi parancsnokság.

7102. szám. 664—1

Pályázati hirdetés.

A m. kir. honvédségnél elviseit ruházat és felszerelés hulladékaikat megvételére a honvédelmi m. kir. miniszter urnak f. évi 42984/V. számú intézkedésével pályázat hirdettetett, melyhez az 50 kros bélyeggel ellátott és magyar nyelven szerkesztett ajánlat 500 forintnyi bánatpénzzel, folyó évi november 20-án déli 12 óráig, a honvédelmi miniszterium segédhivatalának főigazgatójánál (vár. Szt.-Györgytér 3. szám) benyújtandók.

Az átvétel Budapesten történik.

Távirati vagy utóajánlatok nem fogadtnak el.

A részletes szerződési feltételek Budapesten a főruharaktárnál és Szegeden a II-ik honvéd kerületi parancsnokságnál betekinthetők.

3333/1886. szám.

Hirdetmény.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak szolgásményeztetésére beszerzendő egy téli mint nyári teljes egyenruházat szállítására, mely a m. kir. államvasutaknál rendszeresített egyenruhák szabása és kiállításához mindenben hasonló, nyilvános pályázat hirdetettik.

A vállalkozni akaró cég tartozik a készitendő ruhadarabok posztó-mintáival felszerelt ajánlatát legkésőbb f. é. novemberhó 15-ig anynyival inkább az igazgatósághoz benyújtani, mivel később beérkezett ajánlatok tekintetbe nem vétethetnek.

Ez ügyben anyagkezelőségünk bővebb felvilágosítással szolgálhat.

Arad, 1886. októberhó 29-én.

Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága.

Legújabb, fölülmulthatlan jóhatású gyártmányok.

Dörny migrain-nyeletkék. Ezzel sikerült oly szert előállítanom mely végre gyorsan és gyökeresen gyógyítja a borzasztó ideghejt. Hogy nemcsak migrainben szenvedők minden e szer hatása iránt fölmerülhet kételyt eloszlassam; kézzel nyilatkozom közvetlen az első adag elhasználása után pénzt azonnal visszaadni, ha a várt hatást nem tapasztalta, csak azt kell az illetőnek bebizonyítani, hogy szoros ana használati utasításhoz tartotta magát, és hogy e szer többé nem fogja használni. (Egy adag ára 5 frt.)

Dörny fehér lilom kivonata. Az arcznak természetes színt kölcsönöz, amennyiben minden idegen foltot, mint szeplőt, úgy májfoltot, bőrvörösséget, bőrtrákaikat, bibircseket gyorsan eltávolít, anélkül, hogy arczbőrnek ártalmára lenne. (Egy tégely ára 1 frt.)

Dörny róza száj-szeze. Nem ajánlható eléggé, úgy az ép, mint a beteg fogakra. Erősíti az inyhust, azonnal szünteti a fogfájást, óvja a fogakat a romlásától, erősítőleg hat az inyre, a száj kellemetlen szagát elviszi. (Egy üveg ára 1 frt.)

Dörny növény-fogpora. Gondos összetételénél fogva minden eddigi fogporvegyületeknél ajánlatosabb, mert úgy a fogakra rakodott zsíradékot, valamint a képződő borkövet oldja, anélkül, hogy a zománcnak legkevésbé is ártana; az iny-husra jókéonyan frissítölég hat. (Egy doboz ára 1 frt.)

Dörny virág-zelzpora. Az arczbőrre feletté finomítólóg, jótékonyan hat; annyira nem ártalmas, hogy gyermekeknek is bátran alkalmazható. (Egy doboz ára 1 frt.)

Dörny lilom arczmosója. Az arczbőrt tisztán tartja, azt üdvé és ánozza teszi; a fehér lilom-kivonattal egyidejűleg használándó. Ára 1 frt.

Az itt felsorolt szerek több évi tanulmányaimnak kitűnő eredménye, s mindenki, ki ezen szerek bármelyikét használni fogja, csak elismeréssel lesz iránta. — Migrain-nyeletkéimért különösen érdemlem az elismerést, mert e kiválóan sikerült összetétel által végre gyógyíthatóvá lesz a borzasztó fájdalommal járó migrain, miért is az orvos urak különös figyelmébe ajánlom. Megrendelések kizárólag laboratoriumomba intézendők.

668—1.3.

Dörny Mihály gyógyszerész.

Bpest, V. ker., Tükör-utca 5. sz.

CACAO és CHOCOLADE

VICTOR SCHMIDT & SÖHNE

melyek az első bécsi konyhaművészeti kiállításon a legmagasabb díjjal, a kitüntetés oklevéllel lettek megjutalmazva, csak hatóságilag beiktatott védjegyünk és cégünk alatt valódiak. Kapható minden hírneves kereskedő urnál és csemégek kereskedőinél, Aradon

ELIAS ARMIN urnál.

Vidékre postai utánvétellel küldetnek szét.

Victor Schmidt & Söhne, cs. kir. orsz. enged. gyárosok. Gyár és központi szétküldési hely: Bécs, V. Allee-gasse, Nr. 48. (a déli vasút mel.)

Fertőtlenítő szerek,

carbolpor, carbolsav, kristályozott carbol, zöldgálicz és clormész a legolcsóbb napi áron hamisítatlan minőségben kapható

ELIAS ARMIN üzletében ARADON.

Javítások olcsón elvállaltatnak.

KRIZER ILONA

női divatár-terme.

Van szerencsém a n. é. hölgyközönség becses tudomására hozni, hogy 18 év óta fennálló és a legjobb hírnévnek örvendő

női divatár-termem et

az Eötvös-utca 1. sz. házból a fűtőren lévő Arena-épületbe helyeztem által. Együttal ajánlom a téli idényre legjobban felszerelt

női-, leány- és gyermekkalapok,

s minden szakkavagó cikkekkel álló raktáromat.

Termemben a legújabb divatu, izléses munkák a legutányosabban készítettnek.

Szíves pártfogását kérve

alázatos szolgálja:

KRIZER ILONA.

661—2.2

Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

ROSENBLÜH II. és TÁRSA

Arad, Szabadságtér.

A bekövetkezendő őszi idényre van szerencsénk a t. cz. közönség becses figyelmét

dúsan felszerelt raktárunkia

felhívni.

Szövetekünk első rangú angol és francia gyárosok gyártmányai, mindenkor a divat ujdonságai minden minőségben, ismert olcsó árban. 582—14.58

Nagy választék: nemkülömben selyemszövetek és színes selyem diszek, plüschekben.

Továbbá:

valódi jó mosó cosmanosi barchentekben.

A fent soroltakon kívül felemlítjük még, hogy

Siegl János és társa Schroll Benedek és fia első rangú gyárosok vászon-raktárát első rangú chiffon-gyárosok raktárát birjuk és gyári áron árusítjuk.

Mindezekon kívül nagy raktár jutte-szövet és függönyökben, szőnyegekben, berlini és posztó-kendőben s számos meg nem említett tárgyakban. Ugyszintén dus választék kitűnő minőségű kész fehérneműekben.

Minták kívánatra bérmentve küldetnek, s csakis ily uton szerezhetnek t. vevőink meggyőződést árunkról.

Női ruhák teljes elkészítését elvállaljuk. Női ruhák teljes elkészítését elvállaljuk.

Nyomatja és kiadja a „Széchenyi irodalmi intézet” Aradon.